

J e l e n t é s

a MEAFK Barlangkutató Szakosztályának 1967. évi munkájáról.

Jelentésünk tárgyidőszaka 1967.jan.1.-től 1967.nov.30.-ig terjed.
Szakosztályunk munkáját 2 részben végezte.

I.rész. 1967.I.1.-től 1967.V.19.-ig munkanaplóban dokumentálva.

II.rész. 1967.V.20.-tól 1967.XI.30.-ig kutatási jelentéseken és munkanaplóban dokumentálva.

A két részen belül az alábbi főcsoportok szerint:

A./ Feltárás és fenntartásra irányuló munkák.

B./ Dokumentálás.

C./ Továbbképzés jellegű munkák, turák, előadások, clubb estek.

Az I.rész munkáinál a naplóban történt bejegyzés a munka időtartamát nem rögzíti, így csak a munkában résztvevők létszámát, a leszállások számát illetve az elvégzett munkát adja meg.

I.rész: összesen: 48 leszállás, 460 műszak, 2760 munkaóra.

Ebből A./ 15 leszállás   100 műszak   630 munkaóra

B./ 5   "   "   22   "   "   121   "   "

C./ 28   "   "   338   "   "   845   "   "

Barlangok szerinti bontásban:

Bg.neve:	Kategória:	Leszállás:	Műszak:	Munkaóra:
Speizi II.	A	4	39	246
Speizi III.	A	1	12	75
Létrásivizes.	A	9	43	271
Létrásivizes.	B	5	22	121
Speizi I.	A	1	6	38
Gyakorlatok.	C	3	18	45
Egyéb külszíni.	C	6	46	115
Clubdélután.	C	19	274	685

II.rész. Összes leszállás száma: 105 db.

Összes műszak: 510

Összes megdolgozott munkaóra: 2481

Ebből A./   műszakszám: munkaóra:

Feltárás.	163	705
Utbiztosítás.	161	736
Geofiz.mérés.	29	113
Egyéb.	27	213

A./ Összesen: 380 műszak   1767 óra

B./	műszakszám:	munkaóra:
Mérés	225	128
Fényképezés	27	227
<hr/>		
B./ Összesen:	52 műszak	355 óra
C./ Turák, bejárások.	78 műszak	359 óra

A feltüntetett munkaórákban nincs benne a munkahely megközelítésének, és az onnan való visszatérésnek az ideje.

Az egyes munkákat barlangok szerinti bontásban az alábbiakban közöljük:

Szepessy barlang összesen: 9 leszállás, 37 műszak, 244 óra.

A./ Utbiztosítás. 5 leszállás, 20 műszak, 90 óra,

Hágcsók kiszereleése és visszaszereleése, ácsolatok cseréje és javítása.

B./ Fényképezés. 4 leszállás, 17 műszak, 154 óra.

A Nyugati ág teljes hosszának feldolgozása történt meg részint színes diára, /30 db/ részint fekete-fehér negatívra /100 db/.

Létrási-vizes barlang összesen: 27 leszállás, 100 műszak, 417 óra

A./ Feltárás 1 leszállás, 6 műszak, 23 óra

Utbiztosítás 17 "- 65 "- 281 "-

Geofiz.mérések 9 "- 29 "- 113 "-

A feltárás a Palás ág és a Kapás ág közötti átjáró keresésére irányult, hogy ezáltal a főági vizes szifonok - melyek évek óta víz alatt vannak és átjárhatatlanok - kikapcsolhatók legyenek. Így tártuk fel a Görbecseppkőves ágot 15,00 m hosszban.

Az utbiztosítási munkák nagyrésze az új: Görbecseppkőves ág járhatóvá tételére irányultak: a Dögszifon kibontására és víztelenítésére.

A víztelenítés problémáját véglegesen nem sikerült lecsapolással megoldani, így alkalomként a vizet gumicsővel le kell szivtatni.

Az utbiztosítási munkák keretén belül nyitottuk újra a Cseles szifont is. - A barlangban beépített hágsót olajba való kifőzés után újra beépítettük, /A barlangba beépített hágsót biztonsági szempontból is le ellenőriztük, / Valamint a Palás ági feljártót és a Sóhajók hidját átépítettük ill. felujítottuk.

A Twist terem megközelítése pillanatnyilag is egy 4 fős csoport részére kb. 1,25 órát vesz igénybe úgy, hogy a csoport a Dögszifonban teljesen át is ázik.

Azért, hogy ezt a hosszú utat és átázást megtakarítsuk, geofizikai /mágneses és geoelektromos/ méréssorozattal bemértük a Kapás ág végén lévő Koporsó termet és kitűztük a külszínen a terem kürtőjének függőleges vetületi pontját egy későbbiekben mélyítendő 17 m mély függőakna hajtása céljából. Ezen vizsgálatok egyben megnyugtatóan igazolták, hogy egy barlang nyomvonala ezzel a módszerrel a külszínen kitűzhető.

<u>Speizi I. víznyelő</u>	37	leszállás,	197	műszak,	880	óra
A./ Feltárás	20	- " -	110	- " -	504	"-
Utbiztosítás	12	- " -	65	- " -	277	"-
A./ <u>Osszesen:</u>	32	leszállás,	175	műszak,	781	óra
B./ Mérés	4	leszállás,	15	műszak,	50	óra
Fényképezés	1	- " -	7	- " -	49	"-
B./ <u>Osszesen:</u>	5	leszállás	22	műszak	99	óra

A feltárást a már eddig ismert 8,00 m-es ferde hosszúságú járat végéből kezdtük. A feltárás során a járat a bejárati rész alá hajlott vissza, és egy kis teremben végződött, melynek főtéje életveszélyesen omladékos volt. Fenti ok miatt függőakna mélyítését határoztuk el. A kihajtott és az eredeti talp szintje alá mélyített függőleges aknával végül sikerült a természetes járatba belyukadni.

Az utbiztosítási munkák túlnyomó többségükben a függőleges akna kiácsolásával kapcsolatban váltak szükségessé, alárendeltebb mennyiségben robbantási ill. omladékbiztosítási munkák voltak.

Fényképészeink munkája a főtéből erősen csepögő, helyenként folyó víz miatt nem járt a kívánt eredménnyel. Az MTI fotóriporterének sikerült 2 db színes és 6 db fekete-fehér felvételt készíteni, a színeseket dia filmre.

A barlang feltárt összes hossza becslés szerint kb. 300 m, ebből kompassal és mérőszalaggal felmérve 135,4 m, becslés szerinti legnagyobb mélysége kb. 90 m, ebből felmérve 79,6 m.

Bolhási víznyelő barlang. A tárgyidőszakban anyagi eszközök hiányában a barlangban munkát végezni nem tudtunk. A jelenlegi gát ugyanis, nem tartja a vizet, több helyen szivárog, egy ideiglenes gát építésével pedig a már meglévő gát strukturáját gyengítettük volna csak meg, ezért a barlang munkába vételét egy évvel /1968.-ra/ halasztottuk, amikor is a gátépítést megnyugtató módon, műszakilag kielégítően tudjuk elvégezni.

<u>Speizi III. víznyelő barlang.</u>	12 leszállás,	58 műszak,	266 óra
A./ Feltárás	10 - " -	47 - " -	178 -"-
Utbiztosítás	2 - " -	11 - " -	88 -"-
A./ Összesen:	12 leszállás,	58 műszak,	266 óra

A./ Két leszállás az eddig már ismert és a Nagyterem aljától nyíló szifonszerű eltömődés további feltárására irányul.

A munkát a függőlegesen főlhajló főte alattix osztályozattlan nagyszemű törmelék kitöltés miatt abba kellett hagyni, mert a laza omladék alulról való bontása életveszélyessé vált. Ácsolni egyenlőre nem tudtuk.

A feltáró munka többi része a Kisborotvaél utáni szifon kibontására irányult. A bontás végén jelen pillanatban egy keresztmetszetű kb. 10 cm ϕ , az eddigi járattengelyre merőleges /belátható hossza kb:1,5 m/ kis, erősen visszhangzó és huzatoló járatra bukkantunk. Az utbiztosítási munka fenti járat robbantásos kibővítése volt.

Speizi II. A II.pont rész, időszakában nem vettük munkába, mert a Speizi I. megbontása ezt érdektelenné tette.

<u>Barátságkerti visszafolyó.</u>	3 leszállás,	13 műszak,	102 óra
B./ Mérés	3 - " -	10 - " -	78 -"-
Fényképezés		3 - " -	24 -"-
B./ Összesen:	3 leszállás,	13 műszak,	102 óra

A barlang felmért eddigi hossza 272,8 m, ferde távolság - /sajnos/ a mérési és térképezési munkákat még nem tudtuk befejezni /a bejárat színtől mért legmélyebb pontja 20,2 m/.

A fényképezés alkalmával 2 db fekete-fehér, és 8 db színes dia filmet készítettünk.

Továbbképzés. 13 leszállás, 78 műszak, 359 óra

C./ A végzett 13 leszállás a tagság barlang jártasságának, biztonságos mozgásának gyakorlása és tökéletesítése céljából történt.

Szaksztályunk az elméleti oktatás mellett - igen nagy súlyt helyez a tagság gyakorlati továbbképzésére, hogy a baleseti veszély a minimumra esőkkentse. Ezen oktatások pozitív eredményeként könyvelhető el az a tény, hogy a tárgyév folyamán egyetlen egy balesetünk sem volt.

Egyéb külszíni túra. 4 túra, 27 műszak, 213 óra

C./ A tagá ág továbbképzésének egyik részét képezi a környezet és a terepismeret. Ebből a célból rendszeres túrákat szervezünk egy-egy terület egységre, ott tájékozási gyakorlatokat tartunk, a területen található karsztobjektumokkal a tagságot megismertetjük és a külszíni felvételezés, és leírás gyakoroltatását, helyszin rajzok készítését

végeztetjük velük. Ide tartozik egy-egy forrás/pl:Létrás forrás/ kistisztítás-a és újra foglalása is.

Összegezve a kiadott kutatási jelentések alapján végzett munkákat - mint ezt már a II.rész elején tettük - a barlangok szerinti bontás munkáit a következő képpen összesíthetjük.

Szepessy barlang	9 leszállás,	37 műszak,	244 óra
Létrási-vizes vny.bg.	27 - " -	100 - " -	417 -"-
Speizi I.vny.bg.	37 - " -	197 - " -	880 -"-
Speizi III.bg.	12 - " -	58 - " -	266 -"-
Barátságkerti bg.	3 - " -	13 - " -	102 -"-
Továbbképzés	13 - " -	78 - " -	359 -"-
Egyéb külszíni tura	4 - " -	27 - " -	213 -"-
Osszesen:	105 - " -	510 - " -	2481 -"-

II./C.rész. A fenti összesítés azon munkákat foglalja magába, melyeket kutatási jelentéssel dokumentáltunk le. Nem szerepelnek benne a C./ pont-hoz tartozó azon továbbképzés jellegű előadások, szabadegyetemi rendezvények ill. club dälutánok, melyeket a TIT Kazinczy Clubjában tartottunk meg. Ezek kimutatását az alábbiakban közöljük:

Továbbképző /kutatásvezetői/
tanfolyam eddig megtartott

előadásai: 5 alkalommal, 124 résztvevővel, 372 óra

A Ka-rszt és a
Barlangok című

szabadegyetem eddig

megtartott előadásai: 2 - " - 47 - " - 117 -"-

Szakosztályi clubest: 24 - " - 417 - " - 1043 -2-

Osszesen: 31 alkalommal, 588 résztvevővel, 1532 óra

1.sz.melléklet.

A NME TDK Karszthidrológiai Szakcsoportja és a mi szakosztályunk közös rendezésében 85 fő részvételének biztosítása mellett rendezte meg a TIT "A Karszt és Barlangok" című szabadegyetemét.
/lásd 1. sz.melléklet/

A pr-ogrammal beiktatott szabadegyetem első két előadása már meg volt. Itt kívánjuk megjegyezni, hogy az elkövetkezendő előadások sorrendje menetközben - az előadásoktól függően - még megváltozhat.

A továbbképző kutatásvezetői tanfolyamokat - a TDK és a MEAFG tagok ill. kutatásvezetők részére, - előzetes kiértesítések alapján tematika szerint tartjuk meg.

A tanfolyam teljes anyaga 12. Elsősegélynyújtáson kívül 24 elméleti óra, és 14 gyakorlati tura.

Szakosztályunk folyamatosan egy alkalommal /pénteken 18⁰⁰-kor/club-
lélutánokat rendez, ahol a tagság az előző vasárnapi turákat kiértékeli,
és kiosztásra kerülnek a következő alkalommal elvégzendő feladatok.

Az év folyamán két tudományos dolgozat is lekészült:

1./ Liptai Edit és Majoros Zsuzsanna: "A barlangok morfológiájára ható
tényezők vizsgálatai". A dolgozat a Tudományos Diákkör tavaszi előadás-
sorozatán került ismertetésre.

2./ Szeremley Szabolcs és Lipéti Edit: "Az édesvizi mészkő". Ezt a
dolgozatot az 1968.évi tavaszi Tudományos Diákköri előadássorozaton
fogják ismertetni.

Mindent összevetve tehát a szakosztály működésének éves eredménye:

I.rész.	48 alkalommal,	460 műszak,	2860 óra
II.rész.	105 - " -	510 - " -	2481 -"-
II./C.rész.	31 - " -	588 - " -	1532 -"-
Összesen:	184 alkalommal,	1558 műszak,	6773 óra

Melléklet: 1.sz.melléklet TIT szabadegyetem programja.